

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 153.

CHICAGO, ILL., TOREK, 30. SEPTEMBRA — TUESDAY, SEPTEMBER, 30, 1924.

LETNIK XXXIII.

Težki boji za predsedniški stolec.

IZID VOLITEV BO NAJBRŽE TAK, DA NOBENA STRANKA NE BO DOBILA POTREBNE VEČINE. — KONGRES IN SENAT BOSTA IZVOLILA PREDSEDNIKA IN PODPREDSEDNIKA.

POLITIČNI GLASOVI.

Guv. Charles Bryan, "tujec". — Voditelji kampanje republikancev vidijo, da njih moč raste.

Chicago. — Demokrati, progresivni in republikanski voditelji priznavajo odkrito, da bo letošnje leto eno izmed najhujših volilnih let. Vse stranke pridobivajo dnevno. Močne agitacije so podvzete na poljih vseh treh strank, in republikanci so v resnem strahu, da ne bodo dobili potrebne večine za izvolitev predsednika.

Slamnat glasovanje pokaže, da kakor je mnenje volilcev razdeljeno sedaj, da ni upati nobeni stranki na zmago pri volitvah. Volitve bodo postavile vse tri stranke na mrtvo točko in posledica tega bo, da bo mogel, kakor to določa ustava Združenih držav v takem slučaju, odločiti kongres kdo bo predsednik, in senat kdo bo podpredsednik.

V takem slučaju, ako pride do prorokovane mrtve točke, tedaj ni misliti, na vlado ene stranke. To zato ne, ker tudi v kongresu ne tvorijo republikanci večine brez La Follettevih pristašev. La Follette in njegovi pristaši, ki so šteli nekako 17 po številu v kongresu so nadkrilili z demokratičnimi glasovi republikance pri raznih glasovanjih. Tako torej ni mogoča na noben način vlada ene stranke brez kompromisa z drugo stranko v slučaju, da pride do mrtve točke.

Med republikanci se že govori o političnem kompromisu. To zato, ker LaFollettu so sovražni republikanci in demokrati. Njegovih teorij ne marajo ne eni ne drugi, ker oboji so prežeti s kapitalističnim duhom. Gre se sedaj le, katera stranka bo odstopila v prilog predsednika. Mnogo se je govorilo o kompromisu, ki naj bi koaliral Coolidge-Bryanovo vlado. Vendar Bryan nihče ne ljubi. Celo demokrati z veliko nevoljo agitirajo zanj. Zato se zadnje čase celo govori, da zna priti kompromis na sledeč način, ki bo rodil Davis-Dawesovo vlado.

Razni poročevalci menijo, da do vlade ene stranke zna priti edino tem potom, ako energična agitacija spremeni do 4. novembra ljudsko mnenje. Drugače vodi sedanja pot neizogibno do mrtve točke.

Demokratska stranka je izključeno, da bi dobila zadostno večino. Pač pa je še vedno močna republikanska stranka. Med njo in La Follettevo progresivno stranko se bo vodil torej glavni boj za zmago. To vprašanje, na katerega sicer še nihče ne more odgovoriti definitivno bo rešil volilni dan 4. novembra.

Toliko pa lahko rečemo, da bodo letošnje volitve jako trde, in da ni izključeno, da bo isti morda obe stare stranki temeljito poražene.

Seattle, Wash. — Največinstveni sprejem, kar so jih bili deležni do sedaj naši letalci, ki so obkrožili svet, so jim priredili na Sand Point avijatijskem polju. 40,000 glav broječa množica jim je priredila burne ovacije.

RAZNE VESTI.

Port Washington, N. Y. — poročnik David Rittenhouse, je dosegel svetovni rekord z morskim letalom tipa "Curtiss." Dosegel je hitrost 227.5 milj na uro. S tem je dosegel nov svetovni rekord.

Bukarest, Rumunija. — Od tukaj poročajo, da so našli veliko množino orožja in municije nakopičenega v Besarabiji, kar je v zvezi s boljševiškiimi upadi v rumunsko ozemlje. Orožje je vlada zaplenila.

Pariz. — Na protest Nemčije radi uvoznega davka na blago iz Nemčije v Francijo, se Francija ne ozira. Tudi Anglija je uvedla enaki davek, za kar pa ni bilo protesta. Lahko se pa stvar spremeni, ako vzame to vprašanje v pretres Owen D. Young, začasni generalni agent reparacijskega plačevanja.

Chicago, Ill. — Ko je Joseph Czek, lastnik Columbia Plating kompanije, 3345 W. Grand tve. prišedši iz banke prestopil prag svoje delavnice, ga je nekdo z opeko udaril po glavi, nakar se mu je v glavi zavrtelo, ko se mu je nehalo vrteti, je pa zapazil, da mu manjka \$195.00, katere je ravno prinesel iz banke.

Kincaid, Ill. — Tukaj so napadli roparji Kincaid Trust banko, katere je pa prezident banke z revolverjem odpodil, ne da bi kaj odnesli: pač pa je prezident dobil strel od roparja v roko, ki pa ni nevaren.

Cincinnati, O. — Mrs. Frances D. Rawson. 70-letna vdova je mrtva, njena hči stara 40 let je močno ranjena, ki pa bo okrevala, posledice morilec, ki jih je napadel z revolverjem. Morilec je 50 let star zet od Mrs. Rawson, ki je že preje večkrat se pokazal nasilnega.

Mexico City. — Agrarci iz San Antonio so napadli neko "rančo" in pomorili celo družino obstoječo iz 7 oseb. Čete so bile takoj razposlane, da izsledijo morilec.

Chicago, Ill. — Prohibicijski agenti iz chikaškega glavnega stana so zaplenili 14 naloženih voz pristnega niva, ki je last pivovarne Fort Atkinson, Wis. 20 oseb v zvezi s to pivovarno so aretirali.

Banditi so uprizorili pretečni petek opoldne ko je bilo vse polno ljudi na cesti dva ropa, ki se jim je dobro obnesel. Napadli so West City banko v Cicero, Ill., kjer so pobrali, ko so z revolverji ustrašovali vse navzoče \$4.000 v gotovini. Šest banditov je pa napadli Tyler & Hippach kompanijo, kjer se odnesli plače namenjene delavcem, v znesku 10.000 dolarjev.

London. — Od tukaj poročajo, da so se Mohamedanci podali in izročili Meko Arabcem, ki se imenujejo Wahabi.

Washington. — Prezident Coolidge je obiskal prostor kjer se rešujejo prošnje vojaškega bonusa. Prostor zavzema 8 akrov, v katerem dela 2,700 klerkov. Na dan se razreši 20,000 prošenj, kar se pa bo v kratkem povišalo na 30,000 dnevno. Do sedaj je prišlo že nad en milijon prošenj, razrešilo se jih pa je 250.000.

GROZNI ČIN ZVERINE V ČLOVEŠKI PODOBI.

Zadavil je devetletno deklico, katere truplo je zakopal.

Koncem pretečenega tedna se je odkril zločin nad deklico, katera je bila pogrešana. Deklica se piše Tomasich, (najbrže Slovenka Tomažič.) stara 9 let, ki je bila hči delavca v Gary. Na sled so prišli nekemu Italijanu Peter Vergulinitu, ki je deklico izvalil v avto in ker je začela kričati, jo je hladno-krvno zadavil. Morilec je peljal dektive na prostor južno od Gary, kjer je truplo zakopal in z rokami izkopal truplo, katero je privlekel za nogo iz jame, rekoč: "Jaz sem jo umoril, ona je vpila, nakar sem jo zadušil." Vest, je sosede umorjene deklice tako razburila, da ko bi ne bila straža nad morilecem tako močna, bi ga bili linčali.

Morilec se izgovarja, da je bil pijan, drugače pravi, bi to ne bil storil.

ZAGONETNA SMRT RAZVOZLJANA.

Zopet žena, ki je zastrepila svojega moža.

Marion, Ill. — Zopet žalostna v družini, katero je vprizorila soproga Joseph L. Herringtona, s pomočjo sostanovalec Robert Tateja. — Joseph L. Herrington, star 34 let je na naglo umrl. 20 dni po smrti svojega soproga, se je pa vdova že poročila s sostanovalcem Robert Tatejem. Bilo je sumljivo, vsled tega se je pričela preiskava, ki je dognala, da sta imela že preje soproga Tateja in Tate ljubimsko razmerje. Sedaj je izpovedala žena, da je svojega prejšnjega moža s pomočjo ljubimca zastrepila. Dejala je, da ni imela srca, da bi kaj takega storila, a je bila prisiljena vsled groznic ljubimca. Poročila sta se v torek dne 23. sept. ravno dvajset dni po smrti Mr. Herringtona.

DRŽAVLJANI VOLILCI POZOR!

Vsaki volilec, ki hoče voliti pri prihodnjih predsedniških volitvah se mora registrirati v svojem volilnem okrožju (precinct). Registracija volilcev se bo vršila v Chicagu v soboto dne 4. oktobra in sicer od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Druga ali zadnja registracija pred letošnjimi volitvami se bo vršila v torek dne 14. oktobra. Volilci ne pozabite se registrirati!

Pogrešani deček.

New York. — Franklin R. Roshek, star 14 let, je v torek zjutraj dne 23. septembra odšel od doma z naročilom, da se vrne h kosilu ob eni uri popoldne. Ker ga pa še od tega časa ni bilo nazaj in so preiskali vse kotečke kjer sploh ni bilo mogoče ga najti živega ali mrtvega, je stvar zagonetna in spravila stariše, ki žive na 219 W. 81 cesti v skrbi, mnenja so, da se je napravil nad dečkom zločin, podobno onemu, ki se je dogodil v Chicagu, Ill. nad 14-letnim Robert Franksom.

Iz Jugoslavije.

SLAVNOSTNI DNEVI 1. MARIJANSKEGA KONGRESA. — IZPOPOLNITEV ZAKONA O ZAŠČITI DELAVCEV. — NOV STANOVANJSKI ZAKON. — DRUGE RAZLIČNE VESTI.

Ljubljana v praznični obleki.

Soboto, nedeljo in ponedeljek t. j. 6. 7. in 8. sept. je slovenski narod na veličasten način manifestiral svojo ljubezen do Marije, globoko udanost katoliški cerkvi in neomajno zvestobo krščanskemu svetovnemu in verskemu nazoru. Ulice slovenske prestolnice so se napolnile pobožnega ljudstva; videli smo brate iz Koroške in Primorske, nobena slov. pokrajina ni manjkala, in gledalec se je živo zavedal, da katoliška vera slej ko prej druži Slovence v eno nedeljivo enoto, ki je neomajno in ne zrahlja nobeni še tako hudi viharji. Te dni je pokazal slovenski narod, da je ogromna večina v taboru Marije, da stremi za neminljivimi duhovnimi dobrinami in da se noče pogrezniti v močvirju materializma, ampak da se hoče ohraniti v svoji mladi moči v svojem stvarjalnem idealizmu in veri v zmago večno resničnega in dobrega nad silami teme in zmore. — Veličasten je bil prizor na Valvazorjevem trgu, ki ni mogel obseči vseh tisočev množic, ki so se zgrnile v Ljubljani, ko se je pričela slovesnost kronanja Marijinega kipa z Jezuškom. Množica je zapela Marijino pesem, nakar so dvignili z altarnega postavka Marijin kip ter ga postavili na nosilnico. Pristopil je z asistenco papežev nuncij, nato je pa rred kronanim kipom Marije ljubljanski knezoškof dr. Jeglič počasi in s povdorkom bral posvetitev slovenskega ljudstva Mariji. — Ljubljana in udeleženci teh dni ne bodo nikdar pozabili.

Izpopolnitev zakona o zaščiti delavcev.

V ministrstvu socialne politike je izgotovljen pravilnik, ki je potreben za izpopolnitev zakona o zaščiti delavcev. Pravilnik je bil predložen ministrskemu svetu v odobritev.

Nov stanovanjski zakon.

Ministrstvo socialne politike izdeluje nov stanovanjski zakon, ki stopi v veljavo 1. januarja 1925. Ta zakon se ne bo tikal lokalov, temveč samo stanovanj. Nedotakljivost stanovanjskih najemnikov je zajamčena. Najemnina se bo povečala. Pri tem se bodo vpoštevali gospodarski šibkejši hišni lastniki in najemniki.

Zločin demona alkohola.

Dne 7. sept. so kmečki fantje Stergar, Sečen in Zidarič, mladiči od 18. do 21. let, pijani kolovratili domov proti vasi Sela pri Dobovi. Ne vedo kaj bi še mogli junaškega storiti, so izruvali v bližini proge dva težka bruna ter jih položili na tračnice. Zjutraj proti Dobovi prihajajoči vlak je zadel v pripravljeno oviro. Strojvodja je še pravočasno toliko nategnil zavore, da se ni zgodila nobena nesreča. Le stroj je nekoliko poškodovan. Orožniki so nepridiprave ta-

koj izsledili in aretirali. — Pijančevanje presega vse meje in alkohol rodi naravnost strašne posledice. V zadnjih dveh letih je bilo v brežiškem okraju 5 umorov na očetu ali materi in dolga vrsta ubojev.

Smrtna kosa.

Na Vrhniki je umrl dne 6. sept. trgovec in posestnik g. Anton Zakrajšek v visoki starosti 76 let. — V Dolenjem Logatcu je preminula dne 8. sept. v starosti 75 let gospa Marija Tršar, roj. Hladnik. — V St. Vidu pri Planini je umrl po kratki bolezni g. Miha Jazbinšek, trgovec in posestnik. — V Zrečah pri Konjicah je umrl posestnik Franc Fink, oče mariborskega meščanskošolskega nadzornika. — Dne 5. septembra so našli v gozdu blizu sv. Lovrenca na Pohorju tamošnjega upokojenega nadiučitelja Miho Mogoja mrtvega. Pokojnik je bil star 80 let in je bil zadnje čase večinomoma le v postelji NVMP.

Kraljeva amnestija.

V soboto je bil objavljen ukaz o amnestiji krivcev iz južne Srbije, ki ga je kralj podpisal v Topoli ob priliki prve obletnice rojstva prestolonaslednika.

Priziv proti smrtni obsodbi Čaruge.

Zagovorniki na smrt obsojenih razbojnikov Jovana Čaruge in njegovih pajdašev so preiskovalnemu sodniku Ignju izročili priziv proti smrtni obsodbi svojih klientov. Priziv je bil takoj izročen državnemu pravdniku zaradi eventualnih protirazlogov, ki se morajo navesti tekom osmih dni.

Teška nesreča.

Anton Drenik, posestnik v Staremu trgu pri Trebnjem, je hotel zapeljati težek voz v šupo, stoječo na griču. Na (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 7.76
1.000 — Din	\$ 15.05
2.500 — Din	\$ 37.50
5.000 — Din	\$ 74.50
10.000 — Din	\$ 148.00
100 — Lir	\$ 5.15
200 — Lir	\$ 9.95
500 — Lir	\$ 24.00
1.000 — Lir	\$ 46.75

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kažejo po cenah onega dne, ko su sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE, NEW YORK, CITY.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 6098.

Come oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

WAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879."

Canon City, Colo.

Vožnja iz Puebla do tega mesta je nekako dve uri, katera se vedno višje in višje dviga. Canon City je prav prijazno mesto, ki ima obilo vrtov s sadnim drevjem. Tako imajo tudi naši rojaki lepe sadne vrtove. Zelo veliko bo jabolk, katera se pa tudi prav lahko prodajo. V splošnem so tukaj polja prav lepa. Napeljano imajo vodo po vseh vrtovih in farmah, tako da jim suša nemore nič škodovati. Vstavljal sem se, kakor lansko leto pri Mr. Sušmanovi družini, ki so mi lepo postregli in pomagali do novih naročnikov, zakar se jim prav iz srca zahvaljujem. Tukaj se dela srednje. Nekateri premožniki delajo celi teden, drugi pa le po tri dni. Zasluzek je pa različen, kakor je pač prostor. Vreme je prav lepo, tako, da je veselje gledati v naravo, ko vse zori. Še enkrat hvala Mr. Sušmanovi družini. Pozdravljam vse naročnike!

Leo Mladich, pot. zastop.

Harrieta, Mich.

Prosim obavi te posla: Eden nevoščljiv, podel, zahrbtn, ter sebičen prijatelj bolj nevaren — dokler mu človek veruje seveda — kot pa deset odkritih sovražnikov!

Mike Habjan.

Joliet, Ill.

Kaj posebnega res ni za poročati, vendar, da se našega slovenskega Rima v Ameriki ne izbrše iz mape, moramo pogostokrat v javnost tudi mi iz Jolietu. Največ novic na dnevnem redu je avtomobilskih nesreč, prohibicijskih preiskav itd. O tem se največ zadnje čase poroča. Suhači svojo suho goba čezdalje bolj pritiskajo, ki pije čezdalje bolj v Jolietu. Še vodo bodo nam preiskavali, če bo šlo tako naprej, kakor gre.

Naši rojaki Slovenci se tudi dobro zanimajo za državljanstvo. Predzadnji ponedeljek je postalo nekako 15 naših rojakov ameriških državljanov. Ti, ki so dobili državljanske papirje so: Josip Bruce, Anton Slejko, John Cindrič, Matija Gasparc, Rudolf Kuleto, Štefan Hibler, Frank Novina, John Pleše, Anton Kolaz, Martin Dečman, Josip Tokar, Maks Mihelič, Alois Urbančič, Peter Ahacič in Louis Brance. Državljanov je postalo tudi več Hrvatov in drugih narodnosti.

Med našimi delavci se vodi močne agitacije raznih političnih strank. Za La Folletteja se najbolj zavzemajo, kjer njegov program je za delavce resnično najbolj simpatičen. Meščani pa se zavzemajo splošno za Coolidge-a in Dawesa.

Zadnji ponedeljek zvečer okrog polnoči je naš policaj

Mr. Judnič hotel ustaviti nekega pešca, rodom Meksikanca na North Scott St. Ko tako da povelje za postoj je Mekskanec začel streljati nazaj na Mr. Judniča, ki ga pa k sreči ni zadel. Mr. Judnič je streljal nazaj, ki pa tudi ni zadel bežočega Meksikanca. Druge nesreče pri tem slučaju ni bilo, kakor da je ena kroglica izstreljena od Meksikanca zadela okno družine Steve Soos na 909 — Herkimer St. Meksikanec pa je utekel.

Zadnji torek se je vidilo iz našega mesta krasni obsev severnega horizonta, katerega povzroči znana "Aurora Borealis" luč, ki nastane, kakor trdijo znanstveniki od odseva solnca iz ledenikov. Tokrat se je videl horizon jako krasno obsvetljen. Ljudje so šli ven na odprto polje, da so tako v temi zamogli lepše opazovati obsev severne luči. Ti obsevi se večkrat vidijo tekom septembra in marca meseca.

Na znani Hartong farmi blizu Plainfielda je nastal te dni požar, ki je upepelil hlev, žitnico in več farmarskega orodja. Škoda cenijo nad \$7.000.00. Zgorela sta tudi dva konja, ki jih na noben način niso bili v stanu rešiti iz hleva.

Mrs. Katarina Bučar in njena hčerka Angela s 105 N. Broadway St. se je te dni vrnila iz stare domovine, kjer sti se mudile skoro tri mesece. Mnogo zanimivega veste povedati od stare domovine. Mi jim kličemo dobrodošle nazaj v našo sredo!

To naj bo za enkrat vse, kaj več zopet prihodnjič.

Poročevalec.

Cleveland, O.

Stanujem tu na 66. cesti št. 1110 pri dobri katoliški družini, s katero sem že znan od leta 1921. Vsaki dan obiščem več prijateljev. A imam jih zelo veliko in ker se pri vsakem več ali manj zamudim, gre bolj počasi. Te dni sem obiskal Kolarjevo mamo, ki so mi razkazali prenovljeno hišo. Hiša mi je jako dopadla, posebno še zaradi tega, ker imajo v vsaki sobi lep kip ali podoba Jezusa ali Materje Božje pred katerim vedno gori luč. Tako krščanske bi morale biti slovenske hiše. Vsaka družina mora imeti kako sv. podobo ali pa vsaj križ. Mi se ne smemo sramovati očitno pokazati svoje krščansko mišljenje. Je že lepo imeti na stenah lepe fotografije, ampak na sv. podobe ne smemo pozabiti.

Mnogo hiš ima lep kip Jezusovega Srca, katerega imajo okrašenega. Vse te hiše in družine so se namreč leta 1921. ali 1922. posvetile Božjemu Srcu.

V starem kraju je že dav-

no ta navada in papež Benedikt XV. so priporočali vsem družinam to posvetitev in so frančiškanskega patra Matēja pooblastili, naj gre kot Apostol Jezusovega Srca po svetu in naj govori, pridiga in navdušuje ljudi, družine, mesta in države, naj se posvete Jezusovemu Srcu. Da bi se ta pobožnost zelo razširila so za dan in obletnico posvetitve podelili popola odpustek.

Ta klic sv. Očeta so Slovenci doma poslušali in ne boste izlepa dobili na deželi hiše, ki ni posvečena Božjemu Srcu.

Pa kako slovesno se je doma vršila ta slovesnost. V vsako hišo so prišli vsi sosedeje včasih v kaki vasi po par sto in hiša je bila bolj okrašena, kot na dan poroke. Vsa v venci in rožah in na odličnem prostoru je bil postavljen kip ali podoba Jezusovega Srca. Tega je duhovnik najprvo blagoslovil, nato so vsi poklekli in molili na glas posvetilno molitev: O Božje Srce Jezusovo. Družina dotične hiše je zbrana klečala tik pri podobi, drugi pa po hiši. Nato so reli litanije Jezusovega Srca in nazadnje zahvalno pesem. Te Deum. Potem je še sledilo petje raznih pesmi Jezusovega Srca. Seveda cleveandske slovenske družine so se posvetile na bolj tih način brez kake slovesnosti.

Ker ob sobotah nimajo otroci šole, smo se zadnje soboto odpeljali jaz in trije moji prijatelji, prejšnji misistrant v Lorain, gledat razvaline tega mesta in obiskat Virantovo družino. Na prvi pogled ni mesto v tako strašnih razvalinah, kot so na prvi hip poročali vsi časopisi. Hudo prizadete so razne stavbe in hiše od 3. do 8. ceste zapadno. Tri četrtnine mesta ni nič trpelo in Slovenci niso tisti večer imeli drugega kot malo pohlevnega dežja. V zgornjem delu mesta pa je divjal vihar, podiral stavbe in lomil in ruval desetletja stara drevesa. Čudno smer je vzel. Na 8 cesti je angleška župnija Materje Božje. Cerkev je v pravem pomenu podrtja, v razvalinah dočim župnišče, ki zraven stoji, ni nič prizadeto in nova šola zadaj ni prav nič trpela.

Smer viharja je bila vijugasta, ponekod je divjal vihar čisto pri tleh, drugod pa 20 do 40 čevljev v višini. vsaj jaz tako mislim, ko sem gledal podrtine tu in tam.

Radi bi bili obiskali več slovenskih družin, a ni bilo časa. Obiskali smo le Virantovo družino. Dospevši v prvo nadstropje so nas mama najprvo vprašali, če smo že kosili. Jaz sem se sicer izgovarjal, da smo v mestu kupili piškotkov najfinejše vrste, a mama so takoj spoznali, da pravega kosila veदार le ni bilo. V par minutah so nam postregli tako, da moji prijatelji pozneje doma niso mogli prehlaviti. Zlasti ameriški otroci ljubijo ice creame, slovensko sladoled in tega so dobili pri Virantu polno precej veliko skodelico. Spoznali smo (Dalje na 3. strani.)

Gospodje, ki pišejo tetko Prosveto mislijo, da so vsi ameriški Slovenci bebeli ter da ne vedo, kam pes svojo tace molit. Gospode sicer jezi, da kljub vsem naporom in prizadevanju jim ni bilo mogoče spraviti toka JSKJ. v vode SNPJ. Dolgo so poskušali hipnotizacijo, pa vse zastonj norečilo se jim ni, ker oni, katere so mislili hipnotizirati s svojim blufanjem niso nikakor hoteli misliti niti pristati na to, kar so jim sugestirali. To je pa ne mogoče, da bi hipnotizirali osebe, ki nečejo sprejeti sugestij in misliti ravno nasprotno.

Članek, ki bi menda rad malo "poblufal" pravi in prizna, da SNPJ. je sprejela Molekovo rezolucijo, s katero potrjuje in sprejema principe socializma, ter da glasilo jednote se je naložilo, da izobrazuje članstvo v tem duhu, toda s tem se ni rečeno, kaj naj kdo veruje itd. klobasa nekaj anonimni članek.

Naj bo nam dovoljeno nato slepomišljenje par besedi spregovoriti.

Članek hoče s svojim stavkom na eni strani priznati resnico, da SNPJ. je res taka, oz. da gotovi faktorji, ki so se usilili k njenemu koritu so usilili na neki konvenciji tako in tako rezolucijo, ter da glasilo jednote res mora tako pisati kot veleva rezolucija itd. Na drugi strani bi pa rad preslepil, češ, pa to nič ni, to nič ne škodi, h nam pridejo lahko najbolj pobožni če hočejo, celo tretjerednike sprejemmo notri samo če hočejo priti. Poskusil je, toda dve muhe anonimni članek ni ubil tu pot z enim udarcem.

Tetka je pač taka in treba je zelo paziti na njeno taktiko, ker obnaša se tako hinavsko, kakor newyorški Peter Zgaga sam. Članek je prišel po eni strani odkrit v javnost, na drugi pa v "fouš" ovčji obleki.

Ker se je dotični anonimni članek drznil priti v javnost sme tudi pričakovati, da ga bomo javno vprašali, kako bi on smatral, ako bi k njemu prišel zastopnik tatinske družbe ter bi rekel dragi moj, naša družba je taka, in taka, sprejema v svojo sredo tudi poštenjake, lahko so poštenjaki če hočejo biti; toda le to pravico si rezerviramo, da jih smemo učiti krasti. Tako Vaša jednota. V svojo sredo sprejema katoličane, v svojem uradnem glasilu pa piše direktno proti veri, se iz iste norčuje, taj-Boga, se norčuje iz tistih Slovencev, ki hodijo v cerkev, napada duhovnike itd. potem pa na drugi strani spremeni svoj obraz na smeh in pravi saj h nam lahko vsak pristopi. Seveda lahko pristopi, kdo pa pravi da ne?! Da pa vsak kmalu postane versko mlačen, ki je pri Vaši jednoti je pa druga neovrgljiva resnica. Zato poskrbi Vaše socialistično glasilo, v katerem delate za socializem in brezverstvo veliko več reklame, kakor pa za jednoto, za katero bi v prvi vrsti mogli. (Dalje sledi.)

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

O polnoči je moral Kazan znova odnehati in se vrniti v brlog. Vrtinci viharja so postajali vedno silnejši in Kazan je splezal na svoje padlo drevo in začel mrtvaško žalostno tuliti v presledkih, v katerih je molčal, in njegovo tuljenje je odmevalo v daljavo. To je bil predhodni znak severnega viharja, ki je prihajal od tečajnika in hitel preko velikih Barrens. (To so najbolj zapuščene planjave Northlanda.)

Z jutranjo zarjo je začel divje razsajati. Kazan in volkulja Sivka sta se tesnostiskala in drgetala v peklenskem

šumu. Kazan si je za trenutek upal pomoliti glavo in rame ven, a vihar ga je sunil nazaj. Vse živali Wilda, vse, kar je bilo pri življenju, se je še globlje stisnilo v svoje zavetje. Zverine s kožuhom so se imele še najmanj bati sile in trajanja tega atmosferskega kataklizma. Kajti na dnu svojih brlogov so nabrale živeža poleti za slabe zimske čase.

Volkovi in lisice so se tiščale pod podrtimi drevesi ali v skalnih jamah. Perutnina se je pa skrivala kolikor je pač šlo v vejevju smrečja, ali si je pa izkopal luknje v snegu na strani od vetra proč.

Sove, ki imajo od vseh ptic največ perja in po celem telesu, so najmanj trpele od mraza.

Za velike živali z rogovi in parklji je bil severni vihar najbolj poguben. Jeleni, karibuji in severni jeleni se radi svoje velikosti niso mogli stisniti v razpoke med skalami. Najbolje, kar so mogli storiti, če jih je vihar prehitel na planjavi, je bilo, da so se skrili pred vetrom za kak sneženi nasip in se pustili popolnoma zakriti od snega.

Toda dolgo niso mogli ostati v tem prostovoljnem snežnem grobu. Kajti morali so jesti. Na štiriindvajset ur morajo jelenove čeljusti delovati osemnajst ur za časa zime, da ne umrje lakote. Njegov ogromni želodec zahteva ogromno množino in mora jo

neprestano požirati. Preden da spravi tako množino listja in trave skupaj, rabi precej truda. Karibu mora skoraj ravno toliko jesti, edino severni jelen rabi manj in je bolj vstrajan.

Tri dni in tri noči je razsajal vihar. Tretjo noč je začel padati trd sneg, ki je pokril zemljo dva čevlja visoko in se nakopičil v ogromnih kepah. Indijanci ga imenujejo "težki sneg", to je sneg, ki se vleže na stvarnico kot svinčena odeja in pod katero se zaduši na tisoče zajcev in malih živali.

Četrty dan sta si Kazan in volkulja Sivka upala iz svoje brloga. Veter je bil prenehal in sneg ni več padal. Brezkončen bel mrtvaški part je pokrival vso northlandsko zemljo. Vladoval je še vedno

hud mraz.

Kakor je bila Rdeča smrt razsajala med ljudmi, tako so začeli dnevi lakote sedaj razsajati med živalmi.

XVI. Sled lakote.

Kazan in volkulja Sivka že stoštrideset ur nista ničesar zavžila. Ta dolgi glad je moril volkuljo v želodcu, a Kazan je bil skoraj popolnoma onemogel. Rebra so se jima že videla in komaj sta se vlekla naprej. Kazanove oči so bile krvavo podplute in mežikal je, ko je gledal dnevno luč.

To pot se Sivka ni dala prositi, naj sledi Kazanu in polna upanja sta najprvo šla na kraj v močvirju, kjer je bilo po navadi polno zajcev. Sedaj pa nista našla nobene sledi in nista zaduhala ničesar. Vrnila sta se v polkrogu in za-

vonjala samo sovo, ki je sedela visoko na smreki. Šla sta v drugo smer in splezala na neko višino, a tudi tu se jima je odprl svet brez življenja. Zaman je volkulja Sivka duhala zrak na desno in levo. Kazana je pa bila hvoja na grič tako utrudila, da je komaj sopihal in jezik mu je visel iz gobca. Oba sta vsled lakote vedno bolj slabe-la.

Noč je bila svetla in jasna in nadaljevala sta raziskovanje močvirja. Edina žival, ki sta jo čula, je bila lisica. Toda vedela sta le predobro, da je ni mogoče uloviti.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

17. po bink. — O največji zapovedi. Mat. 22.
5 Nedelja — Placid in tovariš, muč.
6 Ponedelje — Bruno, opat.
7 Torek — Rožni venec B. D. M.
8 Sreda — Brigita, vdova.
9 Četrtek — Dionizij in tovariš, muč.
10 Petek — Francišek Borja, spoz.
11 Sobota — Justina, dev. Burkart, sp.

5. DELA PRIJATELJEVA. (Dalje.)

Poskusil je to sicer rimski cesar Julijan — Odpadnik v svojem neizmernem sovraštvu do krščanstva, da bi tako na laž postavil prerokovanje Jezusovo, a ni se mu posrečilo. Kakor nam pripoveduje poganjski zgodovinar Amian Marcellin, je ožen delavce deloma požgal, deloma odpodil. "Ko se je Alipij z vso marljivostjo lotil dela in ga je v tem podpiral tudi namestnik one pokrajine, vzdignile so se ognjene kroglice v bližini temelja ter so požgale nekatere delavce in povzročile, da se je delo opustilo." (Am. Marc. 23, 1.)

Nekoč je pruski kralj Friderik II. vprašal zloglasnega brezverca Volterja (Voltaire): "Ali veste zanesljivo pričo, da je krščanstvo delo božje?" "Da," odvrne Volter na kratko; "to so Judje." Res, tako je. V Judih se je izpolnilo prerokovanje Jezusovo. V njih kot živih pričah se nam oznanja resnica: "Jezus ni samo rekel, da je Sin božji — Bog — on je to tudi

v resnici!"

G. NAJIMENITNEJŠE DELO.

"Kristus zmaguje, — Kristus kraljuje, Kristus zapoveduje."

Česar na svetu nihče prej in pozneje ni storil, to je storil Jezus: On se je imenoval Boga in on je tudi delal kakor Bog. S svojim življenjem, s čudeži, s prerokbami je potrdil to, kar je govoril in učil. Še večjega pomena ko vse to pa je delo, radi katerega je prišel na svet, in katero je ob največjih zaprekah izvršil, to je: kraljestvo njegovo na zemlji. Jezus je vstanovil svoje kraljestvo: sv. katoliško cerkev. In to kraljestvo je nepremagljivo; nobena sovražna moč ga ni mogla in ga ne more zatreti. In to, da cerkev Kristusova v kljub vsemu preganjanju obstoji, je pravi in veliki čudež! Ko bi noben čudež — Ako se je svet brez čudežev izpreobrnil h krščanstvu," pravi najslavnejši laški pesnik, Dante, (Paradiso 24, 106.) "je to tolik čudež, da drugi niso niti njega stoti del." Jezus je prišel na svet, da tu vstanovi svoje kraljestvo, sv. katoliško cerkev, katera nam ljudi uči spoznavati Boga, Boga moliti in ljubiti. Ali je to bilo lahko? Nikakor ne, marveč treba je bilo premagati največje zapreke.

1. Prva ovira je bil človeški razum. Kdor pozna človeško naravo, ve, kako globoko je v njej vkoreninjen napuh, ki se zlahka ne odpove, temu, kar je po svojem razumu in v svojih razmerah za pravo spoznal. A ne samo to;

človek vsiljuje svoje spoznanje tudi drugim, drugim hoče s svojim razumom gospodovati, kraljevati. Le pogled učenjake, kako se krčevito držijo svojih nazorov. Še več; človek noče samo kraljevati s svojim razumom, on hoče celo, da ga svet moli. Kaj je prve stariše spravilo v pogubo? Napuh! Hotela sta biti kakor Bog. — Tudi zgodovina nam pripoveduje o trinogih — rimskih cesarjih — ki so zahtevali zase božje češčenje. Tu pa je prišel Jezus s svojim naukom ter tirjal, da ga človeški rod sprejme, da mu vkloni svoj razum, dasi ga ne more popolnoma razumeti, da vkloni pred njim svoja kolena. Kar se nikomur ni posrečilo za stalno, to je dosegel Jezus; premagal je svet. Trinogi so sicer s silo zatrili človeški razum, da ni razodeval svoje mišljenje. Slep je jim je moral pokoriti. Modrijani in učenjaki so vstanovili šole, a le malo časa so se ohranile. Največkrat zavržejo že učenca načela in nauke svojih učiteljev. Jezusov nauk pa je ostal isti do danes in ne manjka mu učencev, ki se ga oklepajo z veseljem ter radostno vklanjajo Jezusovemu nauku svoj razum, vedoči, da jedino v njem najdejo resnico. Sedaj pa tudi lahko razumimo, zakaj so poganjski učenjaki toliko nasprotovali, in zakaj se tudi sedaj še mnogi učenjaki tako protivijo Jezusovemu nauku. Nočejo izgubiti svojega kraljestva; nočejo, da bi Jezus kraljeval in vladal nad njihovim razumom. Odtod prihaja tudi, da ima krivovera toliko pristašev, ker pušča človeku razum, da si po njem vstvarja svojo lastno vero. To je vzrok, da je Lutrova novotarija pridobila toliko ljudi zase, ker sme v nji vsak po svoje razlagati sv. pismo in verovati vsak, kar se mu zljubi.

Pa Jezus je dosegel še več. Svet mu ni samo vklonil svojega razuma, vklonil mu je tudi svoja kolena. Svet je molil Jezusa in ga še vedno moli kot pravega, živega Boga. Kipi in svetišča rimskih cesarjev so razpadla, templji malikov so se porušili, edino Jezus Kristus je ostal skozi vse veke na altarjih in to ne po zakritih kotih zemlje, marveč po vsem svetu. Najkrasnejše stavbe sveta so posvečene njemu. Jezusa molijo, njegovo slavo oznanjujejo največji umetniki, slikarji, kiparji, pesniki, glasbeniki, ter ga povečujejo v svojih delih. In na kakem prestolu je ta vladar? Na prestolu sv. križa, in na naših altarjih v neznatni podobi kruha in vina! Ali bi mogel kak človek doseči kaj takega? Primorani smo reči s Tertulijanom: "To je nevrjetno — zato je delo božje" (Incredibile — ergo divinum.)

Podpirajte trgovce, ki o glašajo v A. S. in Edinosti!

NEW YORŠKO GROZDJE.

Starim odjemalcem, kakor tudi drugim rojakom naznanjam, da bom tudi letos razposiljal newyorško grozdje. Ako ste toraj namenjeni napraviti si kaj grozdnega soka in ako hočete imeti res dobro pijačo, tedaj je v Vašo korist, da mislite na newyorčana, ker ta najbolje odgovarja našemu okusu in se iz njega tudi največ dobi. Med našimi rojaki raste zah teva po tem grozdu od leta do leta. Zato je potrebno, da mi svoje zahteve sporočite še pred trgatvijo, da se bom vedel ravnati. Za letos se obe ta prav dobra kapljica. Pripravite se čim prej!

JOSEPH VOGRIC
Box 8, Station D,
NEW YORK, N. Y.
(T. & P.)

IZ SLOV. NASELBIN. (Nadaljevanje s 2. strani)

tudi, da so najbolj ugledne družine v Lorain Virantova, Urbasova in Steletova, k obem zadnjim so se primožile hčerke Alojzija Viranta.

Šli smo tudi malo pogledat slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda, obiskali bi bili radi g. župnika Krakerja, pa so bili v cerkvi in so spovedovali. Mahnili smo jo proti Narodnemu domu, ga malo ogledali. Dom dela pa ponos Lorainčanom. Najlepši kraj, kar ga je bilo mogoče dobiti, so izbrali za zgradbo. Zraven Doma pa delajo novo katoliško cerkev, ki bo jako krasna in te dve stavbi skupaj bode v kras ondrotnemu delu mesta.

Toliko za danes, kadar bo pa zopet kaj novega, se zopet oglašim in upam še iz Clevelanda.

Pozdravljam naše rojake v Chicagi želeč jim mnogo napredka na vse strani.

Rev. John Miklavčič.

VELIKI ANGLEŠKI WEBSTERJEV BESEDNJAK — WEBSTER'S STANDARD DICTIONARY

760 strani, 840 posameznih slik in 19 celih ilustriranih strani. Knjiga je sestavljena za vseljidske šole, uporabna za dom, pisarne in splošno rabo. Vsebuje stotine novih besedi, razlag, izgovorjav itd., 12 posebnih encyclopedičnih predmetov z razlago itd. Najnovejša popravljena in povečana izdaja z zarezanim indeksom. Priporočamo jo zlasti šolam, uradom in posameznikom. Cena \$1.10

VELIKA JUBILEJNA KAMPANJA

ZA PRIDOBITEV NOVIH ČLANOV IN ČLANIC V K. S. K. JEDNOTO — NA DELO!

K. S. K. Jednota se je porodila pred tridesetimi leti. V ta namen se je tekom letošnjega leta slavilo in praznovalo tridesetletni jubilej njenega obstanka. Tridesetletnico Jednote se je slavilo širom Amerike s prireditvami katoliških shodov, družabnih sestankov in raznimi drugimi prireditvami. Članstvo je javno pokazalo, da je veselo in hvaležno, ker spada pod zastavo prve in najmočnejše slovenske katoliške bratske podporne organizacije v Ameriki.

Jubilejna slavnost Jednote je oficijelno zaključena. S shodi in družabnimi sestanki se je vsaj začasno prekinilo. Kaj sedaj? Naj li pustimo vse sadove, ki jih je praznovanje tridesetletnice Jednote rodilo, da zvonejo in vsahnejo? Naj li pričnemo spati spanje pravičnega? Ne, ravno nasprotno! Treba je, da naše delo nadaljujemo, da stopimo na dan, na plan za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto.

Neovrgljiva resnica je, da je postalo med našim zavednim narodom širom Amerike vsestransko navdušenje in zanimanje za našo Jednoto. Narod je spoznal in prišel do prepričanja, kaj je K. S. K. Jednota; spoznal je njene dobrote in koristi. Iz tega izvira vsestransko zanimanje za našo dično organizacijo.

Iz tega razloga je glavni odbor Jednote določil razpis kampanje za pridobitev 1,000 novih članov in članic v odrastlem in 1,900 članov in članic Mladinskega oddelka, ali toliko, da bo Mladinski oddelak štel 10,000 članov in članic, v obeh oddelkih pa nad 25,000 članstva.

KAMPANJA SE PRIČNE S 1. OKTOBROM T. L. IN SE ZAKLJUČI 31. MARCA, 1925.

Razpis kampanje je določen po načinu, kakor se je vršila velika kampanja razpisana decembra meseca, leta 1922. Določenih je 9 nagrad za odrastli oddelk in 9 nagrad za Mladinski oddelk. Društva bodo razdeljena v tri skupine in sicer: Društva, ki štejejo do 100 članov in članic, spadajo v prvo skupino; društvo od 100 do 200 članov in članic, tvorijo drugo skupino, in društva, ki štejejo nad 200 članov in članic, spadajo v tretjo skupino. Vsaka skupina društev je opravičena do treh nagrad.

Prva nagrada je \$50, druga \$25, in tretja \$15. Skupne nagrade znašajo \$270 za odrastli in ravno toliko \$270 za Mladinski oddelk. Pri razdelitvi društev v skupine kakor omenjeno, se bo vpoštevalo članstvo odrastlega oddelka s 1. oktobrom, 1924.

Vsaka skupina društev bo tekmovala med seboj in ona tri društva, vsake skupine, ki bodo pridobila največje število novih članov in članic bodo deležna do razpisanih nagrad. Katera društva bodo opravičena do razpisanih nagrad, danes ne moremo povedati. To je odvisno od dela in agilnosti društvenih uradnikov in uradnic, ter poedinih članov in članic vsakega posameznega društva. Vsem društvom se daje približno enake priklike, zato se je društva razdelila v tri skupine, da bodo tako manjša kakor večja društva imela priliko do razpisanih nagrad.

Cenjeni člani in članice! Z velikim veseljem in navdušenjem smo obhajali 30-letnico naše dične Jednote. Razne prireditve, ki so se v ta namen vršile po naselebinah, kjer se nahajajo društva K. S. K. Jednote, naj nam bodo v pogum in vspodbudo. Našemu dobremu in poštenemu katoliškemu narodu odprle so se oči. Spoznal je koristi in dobrote Jednote. Mnogi, mnogi so se odločili pristopiti pod zastavo K. S. K. Jednote. Zato, dragi sobratje in sestre, ne zamudimo te lepe prilike. Podajmo se vsi skupaj brez izjeme na delo za pridobitev večjega števila članstva.

Kampanja je odprta. Vsi na dan, na plan, na delo. Imejmo pred seboj en namen, en cilj in ta je: "V najkrajšem času ko mogoče se mora število članstva odrastlega oddelka pomnožiti za 1,000 novih udov, a število članstva Mladinskega oddelka pa pomnožiti v toliko, da bo štel Mladinski oddelk 10,000 članov in članic."

Za večjo in močnejšo K. S. K. Jednoto, ostajamo z najboljšimi željami in bratskimi pozdravi:

Anton Grdina,
glavni predsednik,

Rev. Luka Gladek,
duhovni vodja,

Josip Zalar,
glavni tajnik

SPECIAL SALE

Od 27. Septembra do 5. Oktobra

Najbolj nevarno je sedaj v jeseni, ako ni človek dovolj obleden. Hladno je zjutraj in zvečer in vsaki dan drugo vreme. Zato imamo pri nas preskrbljeno dobro moško spodnjo obleko. JOPIČE, ALI (SPORT COATS FOR MEN) VOLNENE JOPIČE (SWEATERS) ZA MOŽE IN FANTE, POSEBNO ZA DEČKE IN DEKLICE, KAKOR TUDI ZA DEKLETA IN ŽENE.

VSE TO BOMO PRODAJALI NA TEJ RAZPRODAJI PO POSEBNIH CENAH!

MEN'S KHAKI FLANEL.

Shirts (Srajce) Velikost 14 — 17
Vredne \$1.50 Sedaj samo 98c.

VELIKA ZALOGA FLANELE

za otročje spodnje obleke različne barve, navadna cena 25c. jard. Sedaj 6 jardov: \$1.00

BOY'S KHAKI BLOUZES

najboljše vrste 6 do 16 let, vredne \$1.25. Sedaj samo 98c.

CHILDREN FLANEL DRESSES

Otročje obleke iz Flanele od 1 — 3 let. Navadna cena 79c. Sedaj samo 50c.

OBLEKE ZA DEČKE

od 6 do 16. leta starosti z dvojnimi hlačami močno in trpežno delane Sedaj: \$6; \$8; \$10; \$12

OBLEKE ZA DEKLICE

3 do 16 let starosti. Narejene iz volnenega blaga po najnovejšem stilu različnih barv: \$4.98; 5.25; 6.75; 9.39

ŠOLSKO TORBICO DAMO ZASTONJ Z VSAKO OBLEKO ZA DEKLICO ALI FANTA!

SCHOOL SATCHEL FREE WITH EVERY SUIT OR DRESS

ROJAKI POSLUŽITE SE TE IZVANREDNE PRILIKE PRI KATERI SI LAHKO PRIHRANITE DENAR!

FRANK BANICH

NAJVEČJI SLOVENSKI DRY-GOODS STORE V CHICAGO

1902-4 — WEST 22nd ST.

CHICAGO, ILL.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Z Bogom!" je zaklical Hohenwart, in hura! so zavpili njegovi konjiki, ko je preskočil Gregor na urnem belcu široki rov in izginil za Savinjo. Curkoma so udrli za njim sovražniki in streljali s puškami in samostrelji; Gregor pa se je nagnil konju za tilnik in oddrčal srečno proti gorovju, ki meji kranjsko deželo in štajersko.

VIII.

To bandero, dobro vem,
Da ljubljanskim gre ljudem.
N. ps.

V Črnelkem gradu pa je tarnala teta Mina, da ne bo videla Gregorja nikdar več. Grajski gospe se je zdelo to nekaj ponos; zato jo je karala, da je tako malodušna.

"Koliko let," je dejala, "je že moj sin Žiga daleč od mene, in vendar ne tožim noč in dan."

"A, milostiva gospa," je odgovorila ona, "Vi imate dva sina, jaz pa samo Gregorja."

"In še ta ni tvoj."

"Čigav pa," se je ponesla teta, "če nima ne očeta ne matere? Samo mene ima še na svetu."

A da ne pride nobeno poročilo o naših fantih, to ni skrbelo samo tete, vznemirjalo je tudi nevesto Lenko, ki je hodila popraševati po Mihi.

"Gotovo si je že izbral drugo, malopridnež," je dejala nejevoljna. "Kako se kesam, da sem mu dala ves svoj denar! Zdaj pa druge napaja."

Le Janeza, ki si je toliko domišljeval, ni pogrešal živ krst. Tako je na svetu. Naj smo še tako važne osebe, neobhodno potrebni nismo. Kadar odidemo, zapazi pač bližnja družba nekaj praznine; kmalu pa zaraste trava svežo prst, in najzvestejšim prijateljem se zdi povsem naravno, da nas ni več med njimi.

Gospodu Kristofu Lambergarju je bilo dolčas, in odpravljal se je radno na Krumperk obiskat prijatelja, ko se ustavi pred gradom na spenjenem konju Gregor. Takoj ga je spoznal Kristof in se prestrašil, kaj da pomeni njegov prihod.

"Slabe novice," je dejal Gregor in lezel truden s konja. Kristof mu ukaže prinesiti jedi in pijače in odpre nepotrepljivo pismo svojega brata. Rdel in blede mu je obraz, in roka se mu je tresla, ko je prebiral drobne vrste. Svojim očem ni mogel vrjeti.

"Toraj resnica!" je vprašal, in glas je kazal razburjenost. "Vitovec oblega cesarja!" Gregor je potrdil. Med tem pa sta prihiteli radovedni gospa in gospodična. Kristof je prikrikl svoj nemir, se nasmehnil in predstavil novega viteza in s tem le še povečal njuno radovednost. Molče je podal materi pismo. Tudi njej so prebledela lica in s strahom je uprla v sina oko.

"Jaz pojezdimo takoj v Ljubljano," je dejal Kristof, "in ne bode me domov, dokler ne rešimo cesarja. Gregor naj se izpočije in pride jutri za menoj; njegovo junaštvo bomo praznovali po vojni."

Prikazala se je izza ogla teta in takoj tudi spoznala Gregorja. Zadovoljna je gledala, kako ga obdaja grajska gosпода, kako mu segajo v roko, in z novo močjo se je je lotila stalna misel. Teta se je namreč že nekoliko bala, da utegne Anica vendar pozabiti Gregorja, ki ga toliko časa ne vidi. A zdaj je prišel; kako srečna ga je pozdravljala teta!

"Toda, teta," je učila gospa, "to ni več stari Gregor; zdaj je slaven mož, vitez, ki je rešil cesarja."

"Zdaj ga moram pa že vikati," je dejala ona in se mu

priklanjala, da jo je posadil poleg sebe, ker se je bal, da mu znori od veselja. Z največjo natančnostjo je moral povedati vso svojo zgodbo.

Kristofa pa sta napravljali na pot mati in sestra. Gospa se je spomnila, kako je očitala Mini, da se preveč boji za nečaka, in zdaj je tudi njej polnila srce bridka skrb. Kristof sam se je bal, da pride pomoč prepozno, ker je Vitovec na glasu, da se mu ne ubrani še tako trden grad. Tiha in žalostna mu je držala sestra šlem in meč. Bridka je bila ločitev od ljubega brata, ne manj bridka misel, nad koga gre v boj.

"Veseli se, Anica!" je dejal Kristof. "Dan plačila se bliža Ostrovharju, in pomnil bode, kdaj je razžalil tebe in mene." S solzami v očeh se mu je nasmehnila sestra in ga prosila, da naj se varuje Ostrovharja.

"O, sam se ga ne lotim," je dejal brat, "a mnogo psov zmaga tudi medveda. Toda z Vitovcem se moram poskusiti. Ta je pravi vrag, ta kriv vse vojne. Dokler ne pobijemo tega, ne bode miru."

Naročil jima je še, kako naj varujeta grad v opasnih časih, se poslovil brž in skočil na konja, ki je pred vrati kopal s kopitom zemljo. Podkev je zaškrtnila, in Kristof je oddirjal proti beli Ljubljani. Gospa je gledala za njim, dokler ji ni izginil izpred oči, potem pa je šla zamišljena v svojo sobo in tam ga priporočala v goreči molitvi Bogu.

Anica pa je prisedla h Gregorju in teti in prosila, da naj pove Gregor vse še enkrat natanko. Kako zvesto da ga poslušaj, kako ji rdi in blede obraz, to vse je opazila teta, in mnogo zvitejša, nego bi si kdo mislil, je menila kmalu, da ima opravka v gradu, in ju ostavila. "Mladi ljudje se radi sami kaj pomenijo," si je dejala tiho in hitela v družinsko izbo, ki je imela okna ravno proti klopi pred gradom obrnjena. Popolnoma je bila srečna. Seveda, zakaj ne bi sedaj vzela Anica Gregorja, ko je postal tako imeniten gospod? Kako prijazna je bila zdaj tudi gospa z njim, kako lepo ga je pozdravil Kristof! Zdaj vleče drug veter. Kdo bi si mislil, da se bode Gregor tako izkazal! Nihče, nihče, razen nje, tete. Samo ona ga je prav poznala; gospa naj pa zahvali Boga, da dobode takega zeta, in pa njo, ki je sprožila to reč. Radovedna je bila teta, kdaj da bo gospa kaj omenila proti njej o tej stvari, in sklepala, sama pa ne začne; zakaj ona je že storila svoje, zdaj naj store pa drugi, ki jim mora biti več do tega. "Oh, kakor dva golobčka!" je vzdihnila, ko je bila pogledala zopet skozi okno. Anici pa je tolklo srce, in komaj si je upala sopsti, ko je pripovedoval Gregor, kako kmalu bi bili umorili Ostrovharja.

Phone: Canal 4340

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi

1320 — W. 18th Street, Chicago, Ill.

V slučaju smrti, bolezní ali veselju se najlepše izrazite napram svojim prijateljem in dragim s cvetlicami. — Pri nas izdelujemo vsakovrstne vence za pogrebe, pušce za neveste in družice in sploh za vsak slučaj. Naročilo se sprejme po telefonu ali osebno. Naročila dovažamo na dom. Naše cene so zmjerne. (Tor.)

"Šur Majk!"

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE. TO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRTNICI
ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašajo. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je vspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njemu svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

travi mu je spodrsnilo, nakar je padel pod voz, ki je zdrčal z griča navzdol. Dreniku je šlo pri tem kolo čez glavo, mu prebilo lobanjo ter poškodovalo tudi možgane. Nesrečneža so prepeljali v splošno bolnico, kjer pa so ga oddali takoj na opazovalnico, ker vsled poškodb na možganih je obolel tudi na umu.

Novice iz Podgore.

Med tem ko je bila skoro cela Podgora že obnovljena in deloma tudi nova predilnica, je naša cerkev še vedno ostala v razvalinah. Letošnje spomlad pa je naše cerkveno oskrbníštvo s predujmi na novo odškodnino začela z obnovo cerkve. Načrte je naredil arhitekt Sbrizaj in danes naša nova cerkev spet stoji na starih temeljih. 2. oktobra t. l. jo bo knezoškof posvetil in nato delil zakrament sv. birme. Tako bomo po desetih letih zopet imeli cerkev, če ravno ni še popolnoma dovršena.

Katoličan brez katoliškega lista je vojak brez puške!

GRDINA IN SINOV

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD
1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randolph 1881

PRODA SE

po nizki ceni:
Ena Zofa (couch) 1 Rocker, par stolov, 1 postelja z vso opremo, in 1 sama postelja in še druge stvari. Kjer smo iz večjega prostora se v manjšega selili.

FR. KOBAL,
1901 W. 22nd Str.
CHICAGO, ILL.
C. P. in T.

GROZDJE! — GROZDJE!

Muskat - Malaga - Zinfandel!
Dve kari pridejo na 22. in Laflin cesto, kjer Vam bo na razpolago po najnižji ceni
Dne 3. in 4. oktobra.
po najnižji ceni — ne zamudite prilike
L. LOTRICH,
1937 South Trumbul ave.
CHICAGO, ILL.
Phone: Rockwell 8426

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

Nemecsek
1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE 30-LETNO IZKUŠNJO!

JAZ MARY STALGER

CLEVELAND, O.

sem rabila Wahćicevo Alpentinkuro za lase, ker so mi strašno odpadali tako, da bi bila vse zgubila, ako ne bi rabila Wahćicevo Alpentinkuro, od katere so mi lasje takorekva prenehali odpadati in dalje krasno in gosti rasti tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase, zakar se g. Wahćiču lepo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kakor so moške, ženske in otroške. Za rane, opekline, kraste, grunte, bole, rurove, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostibol in trganje, kurja očesa, bradovice itd. Pišite takoj po cenik, za posljem zastoj.

JAKOB WAHĆIC

1434 — E. 92nd St. blizu SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

Vaši posli --- Naši posli.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, lirah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši posli.
Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je najboljšje, da se obrnete na nas. Vaša skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.
Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, povebite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.
Kadar Vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.
Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th Ave., NEW YORK, N. Y.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočam pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street, Forest City, Pa. (T.)

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmjerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

PRISTOPAJTE

— k —

NAJSTAREJŠI, NAJVEČJI IN NAJBOGATEJŠI slovenski katoliški podporni organizaciji:

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti

ki posluje že 30 let, (od 2. aprila 1894.)

Glavni urad v lastnem domu na 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Njeno skupno premoženje znaša

\$1.200.000.00.

Solventnost 100.36%

K. S. K. Jednota ima v 20 raznih državah 140 krajevnih društev z 21,300 člani obeh oddelkov.

Od svojega obstanka do 1. febr. t. l. je K. S. K. J. izplačala že \$2,298,835.00 skupne podpore.

Pri K. S. K. J. se lahko zavarujete za posmrtnino v znesku \$250.00, \$500.00, \$1,000.00, \$1,500.00 in \$2,000.— Dalje se lahko zavarujete za razne poškodbe, operacije, onemoglost, in bolniško podporo; pri slednji za \$1.00 ali 2.00 dnevne podpore in za dolgotrajno bolezen. Dalje ima K. S. K. J. tudi 20 letni zavarovalni oddelk in zavarovanje do 70 leta. Sprejema se člani od 1 — 55 leta.

Rojake(nje) so uljudno prošeni, da naj dobri katol. stvari na ljubo ustanovljajo nova krajevna društva naše Jednote. Za novo društvo zadostuje 8 članov(ic). Geslo K. S. K. Jednote je: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Glede vstanovitve novih društev in glede drugih pojasnil, se obrnite pismenim potom na glavnega tajnika:

Josip Zalar, 1004 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.